

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 2. juni 2022

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om erstatningsansvar og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser

(Tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelser og udvidelse af området for ydelse af krænkelsegodtgørelse samt forenkling af renteberegningen i offererstatningssager)

[af justitsministeren (Nick Hækkerup)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 9 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Venstres medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-4 og 6 og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 5, 7 og 8, og justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 9 til lovforslaget.

2. Indstillinger

Udvalget vil stemme for det stillede ændringsforslag om deling af lovforslaget og ændringsforslag nr. 6, der er stillet som konsekvens heraf.

Et *mindretal* i udvalget (S, EL, NB og SIU) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse uændret*. Mindretallet vil stemme imod de af V stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det af justitsministeren stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag. Mindretallet vil stemme imod de af SF stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (V) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de af V stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag. Hvis de af V stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag ikke vedtages, vil mindretallet indstille det under A nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det af justitsministeren stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag. Mindretallet vil stemme imod de af SF stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (SF, RV, FG, IA og Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse uændret*. Mindretallet vil stemme

imod de af V stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (KF) vil redegøre for sin stilling til det under A nævnte lovforslag ved 3. behandling. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det af justitsministeren stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag. Mindretallet vil stemme imod de af SF stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag.

Et *femte mindretal* i udvalget (DF) indstiller det under A nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de af V stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag.

Et *sjette mindretal* i udvalget (Karina Adsbøl (UFG)) indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag.

Liberal Alliance, Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget ønsker generelt at forhøje de enkelte godtgørelsesniveauer, der anvendes i retssager om seksuelle krænkelser, det være sig voldtægt, offentliggørelse af film eller andre former for seksuelle krænkelser. V fremsætter derfor forslag herom i den kommende folketingssamling. Det foreliggende forslag fra justitsministeren vil imidlertid betyde, at der opstår en fuldstændig uproportionalitet i erstatninger for digitale krænkelser. Som beskrevet af Erstatningsnævnet i deres hørings svar vil forslaget medføre en »betydelig ubalance«, »markante forskelle« og »manglende proportionalitet« i godtgørelsesniveauer. I samme hørings svar angives til eksempel, at såfremt lovforslaget havde været gennemført før Umbrellasagerne, ville forurettede have været berettiget til 5-10 mio. kr. i godtgørelse, mens et voldtægtsoffer sædvanligvis tilkendes 100.000 kr. – i særdeles grove tilfælde 150.000 kr. På tilsvarende vis nævnes, at et mangeårigt misbrug af to mindreårige børn har udløst 200.000 kr. til hvert barn. V har derfor fremsat et ændringsforslag (til L 184 A efter deling), der bibeholder et af retten efter sagens omstændigheder fastsat loft over de samlede godtgørelser, der tilkendes forurettede fra de enkelte straffesager. Samtidig skal de, der bliver dømt, efter at det samlede loft for godtgørelse er nået, ikke slippe for betaling af deres godtgørelsesbeløb. Dette beløb skal imidlertid indbetales til Offerfonden. Alle gerningsmænd kommer herefter til at betale den af retten fastsatte godtgørelse, uden at proportionerne i dansk erstatnings- og godtgørelsesret fuldstændig forvrænges.

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget finder, det er godt, at der nu rettes op på en ulige retstilstand, når det handler om tortgodtgørelse til visse ofre. SF anerkender, at der kommer en forskel på godtgørelsesniveauet til ofre for voldtægt og ofre udsat for mange digitale krænkelser. Men SF kommer ikke til at kæmpe for mindre tortgodtgørelse til ofre, sådan som V foreslår i sager med mange digitale krænkelser. Derfor stemmer SF imod ændringsforslaget fra V om et loft over den samlede tortgodtgørelse, da SF's udgangspunkt altid vil være at kæmpe for mere tortgodtgørelse til andre ofre. SF bemærker, at vi skal se hver digital krænkelser, f.eks. deling af nøgenbilleder eller sexvideoer, som individuelle krænkelser, ligesom SF bemærker, at de fleste sager ikke er så omfangsrige som Umbrellasagen, hvor der var mange hundrede gerningsmænd, og som derfor udløste en stor tortgodtgørelse. Langt de fleste sager vil være små og udløse meget begrænsede tortgodtgørelser, som næppe dækker hverken advokatbistand eller psykologregning – hvis man da overhovedet er så heldig, at politiet efterforsker sagen eller finder en gerningsmand. SF har stillet ændringsforslag om at fastholde den nuværende renteberegning af tortgodtgørelsen. SF mener ikke, at ofre skal ende med mindre erstatning end i dag, og SF er bekymret for manglende incitament til at sikre sagens fremdrift hos myndighederne.

Karina Adsbøl (UFG)

Karina Adsbøl (UFG) bemærker, at Højesteret har afgjort en række sager, heriblandt den såkaldte SE og Hør-sag, som ikke gav ofrene medhold på trods af krænkelser af privatlivet, herunder overvågning af cirka 900 kreditkorttransaktioner. Højesteret fandt, at uanset at ofrene havde været udsat for grove retsstridige krænkelser, var krænkelserne i deres karakter og omfang ikke egnede til at påvirke ofrenes æresfølelse, og derfor tiltrådte Højesteret både byrettens og landsrettens dom om, at ofrene ikke var berettiget til godtgørelse for tort efter erstatningsansvarslovens § 26, stk. 1. Det er derfor vigtigt, at vi får ændret loven til gavn for ofrene og retsfølelsen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om erstatningsansvar (Tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelser)« omfattende § 1, nr. 1, 2 og 4, § 3, stk. 1 og 2, og § 4.

B. »Forslag til lov om ændring af forslag til lov om erstatningsansvar og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Udvidelse af området for ydelse af krænkelsergodtgørelse og forenkling af renteberegningen i offererstatningssager)« omfattende § 1, nr. 3, § 2, § 3, stk. 1 og 3, og § 4.«

[Forslag om deling af lovforslaget]

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af et *mindretal* (KF, DF og Karina Adsbøl (UFG)):

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til titlen

2) Titlen affattes således:

**»Forslag
til**

Lov om ændring af lov om erstatningsansvar og lov om Offerfonden

(Tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelser)«.

[Korrektion af lovforslagets titel, konsekvens af ændringsforslag nr. 4]

Til § 1

3) Efter det i nr. 2 foreslåede § 26, stk. 3, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. Hvis forurettede har modtaget godtgørelse efter denne bestemmelse i et sådant omfang, at vedkommende må

anses for at være kompenseret for den samlede tort, der er lidt, skal den, der er ansvarlig for den retsstridige krænkelse, betale godtgørelse til den offerfond, der er oprettet i medfør af lov om Offerfonden.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 5 og 6.

[Indførelse af et samlet loft over tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelse]

Ny paragraf

4) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov nr. 603 af 12. juni 2013 om Offerfonden, som ændret ved lov nr. 739 af 25. juni 2014, foretages følgende ændring:

1. I § 4 indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Den, der ved dom eller afgørelse fra Erstatningsnævnet er forpligtet til at betale godtgørelse for tort efter lov om erstatningsansvar § 26, stk. 1, men hvor den forurettede anses for at være kompenseret for den samlede tort, der er lidt, jf. lov om erstatningsansvar § 26, stk. 3, betaler det tilkendte beløb til Offerfonden.«

[Krav om, at tilkendte tortgodtgørelser indbetales til det offentlige, hvis loftet for tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelse er nået]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (RV, DF, FG, IA, Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) og Karina Adsbøl (UFG)):

Til titlen

5) I *titlen* udgår »og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 7]

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg):

Til § 1

6) I den under *nr. 3* foreslåede ændring af § 26 udgår », der bliver stk. 4«.

[Konsekvensændring som følge af ændringsforslag nr. 1]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (RV, DF, FG, IA, Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG) og Karina Adsbøl (UFG)):

Til § 2

7) Paragraffen udgår.

[Fastholdelse af gældende retstilstand for regulering og forrentning af erstatnings- og godtgørelsesbeløb i offererstatningssager]

Til § 3

8) *Stk. 3* udgår.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 7]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

9) I *stk. 3*, indsættes efter »forbrydelser«: »som affattet ved denne lovs § 2, nr. 2«.

[Præcisering]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 6

Det foreslås at dele lovforslaget op i to forslag.

Det ene forslag (A) vedrører en ændring af lov om erstatningsansvar vedrørende tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelse.

Det andet forslag (B) vedrører en ændring af lov om erstatningsansvar og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser vedrørende udvidelse af området for ydelse af krænkelsesgodtgørelse og forenkling af renteberegningen i offererstatningssager.

Ændringsforslag nr. 6 er en konsekvensændring som følge af denne deling.

Til nr. 2

Det foreslås at ændre lovforslagets titel, idet det med ændringsforslagets nr. 4 foreslås at foretage ændringer i lov om Offerfonden.

Til nr. 3

Formålet med det foreslåede stk. 4 er at sikre, at der er proportionalitet mellem tortgodtgørelsesniveauerne ved forskellige former for seksuelle krænkelse. Samtidig sikres det, at der ikke er gerningspersoner, der slipper for at betale tortgodtgørelse, idet gerningspersonen forpligtes til at betale den tilkendte tortgodtgørelse til Offerfonden.

Med bestemmelsen fastlægges der et loft over den samlede tortgodtgørelse, en forurettet kan modtage. Loftet forudsættes at være omtrentligt det samme, som en forurettet i meget grove tilfælde af voldtægter normalt vil modtage. Det vil dog være op til domstolene i den enkelte sag at vurdere, hvorvidt den forurettede er tilstrækkeligt kompenseret. For at sikre, at der ikke er gerningsmænd, der »slipper« for at betale tortgodtgørelse, når loftet er nået og den forurettede må anses for at være kompenseret for den samlede tort, skal disse gerningsmænd i stedet betale et tilsvarende beløb til Offerfonden, når loftet over tortgodtgørelse er nået.

Ved at fastlægge et omtrentligt loft over det samlede tortgodtgørelsesniveau i sager om digitale krænkelse sikres en balance og proportionalitet i tortgodtgørelsesystemet, eftersom det sikres, at godtgørelsesniveauet i sådanne sager ikke som udgangspunkt vil overstige, hvad der f.eks. udmåles i tortgodtgørelse ved voldtægt og grove misbrugs- og incestsager m.v.

Med bestemmelsen sikres det, at der ikke vil være gerningspersoner, der slipper for at betale tortgodtgørelse, når

loftet er nået, da disse gerningspersoner i stedet skal indbetale et tilsvarende beløb til Offerfonden.

Til nr. 4

Det foreslås at indsætte et stk. 2, hvorefter den, der ved dom eller afgørelse fra Erstatningsnævnet er forpligtet til at betale godtgørelse for tort efter lov om erstatningsansvar § 26, stk. 1, men hvor den forurettede anses for at være kompenseret for den samlede tort, der er lidt, jf. lov om erstatningsansvar § 26, stk. 3, betaler det tilkendte beløb til Offerfonden.

Bestemmelsen har til formål at tilvejebringe hjemmel til, at gerningspersoner, der skal betale tortgodtgørelse ved digitale seksuelle krænkelser, men hvor forurettede i medfør af erstatningsansvarslovens § 26, stk. 3, allerede anses for at være kompenseret for den samlede tort, der er lidt, i stedet skal indbetale beløbet til Offerfonden. På den måde sikres det, at der ikke er gerningspersoner, der slipper for at betale tortgodtgørelse. Ændringsforslaget skal sammenholdes med ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 5, 7 og 8

Formålet med ændringsforslagene er at fastholde den gældende retstilstand, for så vidt angår regulering og forrentning af erstatning- og godtgørelsesbeløb i offererstatningssager og regressager.

Til nr. 9

§ 3 omhandler lovforslagets ikrafttrædelse. Det fremgår af § 3, stk. 3, at lovforslagets § 2, nr. 3, har virkning for regressager, hvor erstatningen eller godtgørelsen i offererstatningssagen er udmålt efter §§ 6 b og 6 c i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser.

Det foreslås at indsætte en henvisning til lovforslagets § 2, nr. 2, som indsætter §§ 6 b og 6 c. Forslaget er en

præcisering, da §§ 6 b og 6 c i offererstatningsloven er nye og dermed først indsættes med lovforslaget.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 27. april 2022 og var til 1. behandling den 6. maj 2022. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Hørings svar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 1. februar 2022 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 144. Den 27. april 2022 sendte justitsministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 7 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse om lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 6 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenborg (S) Thomas Jensen (S) Julie Skovsby (S) Leif Lahn Jensen (S) Rasmus Stoklund (S) Annette Lind (S)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Samira Nawa (RV) nfm. Susan Kronborg (RV)

Rosa Lund (EL) Søren Søndergaard (EL) Aaja Chemnitz Larsen (IA) Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU) Kasper Sand Kjær (S)

Sikandar Siddique (FG) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V) Anne Rasmussen (V) Kenneth Mikkelsen (V)

Morten Dahlin (V) fmd. Michael Aastrup Jensen (V) Kristian Pihl Lorentzen (V) Peter Skaarup (DF) Karina Adsbøl (UFG)

Marcus Knuth (KF) Britt Bager (KF) Pernille Vermund (NB) Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG)

Liberal Alliance, Alternativet, Kristendemokraterne, Moderaterne, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Frie Grønne, Danmarks Nye Venstrefløjsparti (FG)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	39	Alternativet (ALT)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Kristendemokraterne (KD)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Moderaterne (M)	1
Enhedslisten (EL)	13	Inuit Ataqatigiit (IA)	1

Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	10	Sambandsflokkurin (SP)	1
Nye Borgerlige (NB)	4	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Liberal Alliance (LA)	3	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	9